

Брюксел, 22.2.2018г.
COM(2018) 77 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА И ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

Доклад относно изпълнението на плана за действие на ЕС в областта на митниците за борба с нарушенията на правата върху интелектуална собственост за 2013—2017 г.

Доклад относно изпълнението на плана за действие на ЕС в областта на митниците за борба с нарушенията на правата върху интелектуална собственост за 2013—2017 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ.....	2
1 — Ефективно прилагане и мониторинг на новото законодателство на ЕС относно защитата на ПИС, осъществявана от митническите органи	3
1.1 Законодателство/Разработване на инструменти за прилагане на новия регламент на ЕС	3
1.2 Пълноценно използване на функциите на COPIS	5
1.3 Ангажиране на носителите на права и заинтересованите страни	5
1.3 — Ежегодно публикуване на статистически данни	6
2 — Борба срещу основните тенденции в търговията със стоки, нарушаващи ПИС	7
2.1 Разработване на специфичен подход за пощенските и куриерските пратки	7
2.2 Укрепване на митническите системи за управление на риска	8
3 — Борба срещу търговията със стоки, нарушаващи ПИС, чрез международни вериги за доставка	9
3.1 Укрепване на сътрудничеството с основните държави на произход, транзитно преминаване и местоназначение	9
3.2 Изграждане на капацитет във връзка със защитата на ПИС в страните кандидатки и съседните на ЕС държави	12
4 — Укрепване на сътрудничеството с Европейската обсерватория за нарушенията на ПИС и с правоприлагащите органи	12
4.1 Установяване на партньорство с Европейската обсерватория за нарушенията на ПИС .	12
4.2 Подобряване на взаимното разбиране и сътрудничеството между митническите, полицейските и съдебните органи	14
ЗАКЛЮЧЕНИЕ	15
ПРЕПОРЪКИ	16

ВЪВЕДЕНИЕ

Митническите администрации на Европейския съюз имат правомощията да задържат стоки, за които се подозира, че нарушават права върху интелектуалната собственост (ПИС), защитени от правото на ЕС и националното право. Митниците работят в партньорство със заинтересованите страни, като например носителите на права, други национални органи и институции, отговарящи за изпълнението и прилагането на законодателството в областта на интелектуалната собственост, и Европейската комисия.

Първият план за действие на ЕС в областта на митниците за борба с нарушенията на правата върху интелектуална собственост (ПИС) беше одобрен от Съвета през 2009 г.¹ Целта беше да се даде възможност на митниците да възприемат общ подход при осигуряването на защита на ПИС и да се съсредоточат върху областите, представляващи най-голям риск.

Признавайки необходимостта да се предоставят на митническите органи нужните инструменти за справяне с предизвикателствата, свързани с новите тенденции в международната търговия със стоки, които нарушават тези права, през декември 2012 г. Съветът прие Резолюция относно план за действие на ЕС в областта на митниците за борба с нарушенията на ПИС за 2013—2017 г.²

Вторият план за действие на ЕС съдържа четири стратегически цели:

- ефективно прилагане и мониторинг на новото законодателство на ЕС относно защитата на ПИС, осъществявана от митническите органи;
- борба срещу основните тенденции в търговията със стоки, нарушаващи ПИС;
- борба срещу търговията със стоки, нарушаващи ПИС, чрез международни вериги за доставка;
- укрепване на сътрудничеството с Европейската обсерватория за нарушенията на ПИС, която е част от Службата на Европейския съюз за интелектуална собственост (EUIPO), и с правоприлагащите органи.

В плана за действие Комисията се приканва, в сътрудничество с държавите членки, да извършва годишни прегледи на неговото прилагане и да представи на Съвета окончателен доклад през 2017 г.

¹ Резолюция 2009/С 71/01 на Съвета от 16 март 2009 г. относно плана за действие на ЕС в областта на митниците за борба с нарушенията на правата върху интелектуална собственост за 2009—2012 г.

² Резолюция 2013/С 80/01 на Съвета от 10 декември 2012 г. относно плана за действие на ЕС в областта на митниците за борба с нарушенията на правата върху интелектуална собственост за 2013—2017 г.

Настоящият окончателен доклад е изготвен от службите на Комисията в сътрудничество с митнически експерти от държавите членки. Той следва общата структура на плана за действие и включва набор от препоръки за последващи стъпки.

ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ

1 — Ефективно прилагане и мониторинг на новото законодателство на ЕС относно защитата на ПИС, осъществявана от митническите органи

1.1 Законодателство/Разработване на инструменти за прилагане на новия регламент на ЕС

На 12 юни 2013 г. беше приет нов Регламент (ЕС) № 608/2013 относно защитата на правата върху интелектуалната собственост, осъществявана от митническите органи³, който започна да се прилага на 1 януари 2014 г.

Той беше допълнен с Регламент за изпълнение (ЕС) № 1352/2013 на Комисията от 4 декември 2013 г.⁴ във връзка с формулярите на заявленията на носителите на права за намеса.

С цел да се улесни прилагането на тези нови законодателни актове, заедно с експерти от държавите членки и Службата за хармонизация във вътрешния пазар (марки и дизайни) (ОНИМ)/Службата на Европейския съюз за интелектуална собственост (EUIPO) Комисията разработи курс за електронно обучение относно промените в резултат на новото законодателство за митниците в областта на ПИС. Курсът беше въведен през 2014 г. и е достъпен на уебсайта Еурога на Комисията (на страницата на ГД „Данъчно облагане и митнически съюз“).

Беше приет **координиран план на ЕС за обучение**. Комисията координира отблизо тази дейност заедно с Обсерваторията за нарушенията на правата на интелектуална собственост, чийто принос е въвеждането на материалното право в областта на интелектуалната собственост (ИС) в модулите за обучение.

В периода 2015—2017 г. беше проведена кампания от **посещения за подкрепа във всички държави членки**. Посещенията за подкрепа бяха идеалният инструмент за провеждане на задълбочен диалог с митническите служби, прилагащи Регламент (ЕС) № 608/2013, с цел изчистване на евентуалните съмнения относно практическото

³ Регламент (ЕС) № 608/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 12 юни 2013 г. относно защитата на правата върху интелектуалната собственост, осъществявана от митническите органи, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1383/2003 на Съвета (ОВ L 181, 29.6.2013 г., стр. 15).

⁴ Регламент за изпълнение (ЕС) № 1352/2013 на Комисията от 4 декември 2013 г. за установяване на формулярите, предвидени в Регламент (ЕС) № 608/2016 на Европейския парламент и на Съвета относно защитата на правата върху интелектуалната собственост, осъществявана от митническите органи (ОВ L 341, 18.12.2013 г., стр. 10).

прилагане, улесняване на обмяната на опит между различните държави членки и предоставяне на необходимите съвети.

Всяко посещение се извършваше от двама представители от Комисията (ГД „Данъчно облагане и митнически съюз“) и от двама експерти от държавите членки, участващи на доброволни начала в тази инициатива.

Преди посещението до държавите членки беше разпратен въпросник със стандартен набор от въпроси, който послужи за основа на проведените дискусии. Въпросникът обхващаше всички аспекти на Регламент № 608/2013, като същите бяха обсъдени по време на посещенията. След приключването на всички посещения ще бъде изготвен окончателен цялостен доклад, който ще бъде споделен с държавите членки.

Митническите експерти в областта на ПИС от държавите членки подчертаха полезността на тази инициатива като възможност за експертите от различни държави членки да обсъдят практиките по прилагането.

По инициатива на германските митнически органи през октомври 2016 г. в Мюнхен беше организиран **семинар „Митници 2020“** по въпросите на защитата на ПИС, осъществявана от митническите органи/хармонизирането на процеса на удовлетворяване и разглеждане на заявленията за намеса (ЗН). ПИС е частно право, чието зачитане се осигурява от митническите органи, но нарушенията на ПИС спрямо него са все по-голяма заплата също за икономиката, гражданите и сигурността. Какъв е най-добрият подход към такава нетипична ситуация за правоприлагащ орган и по какъв начин митническите органи могат да поемат/посрещнат отговорността в определени случаи, бяха обсъжданите през двата дни теми. Административната система за защита от страна на митническите органи, въведена с Регламент (ЕС) № 608/2013, функционира въз основа на искането, което носителите на права трябва да подадат до митническите органи. Намесата от страна на митническите органи произтича изцяло от тези ЗН. Поради това е изключително важно качеството на съдържащата се в ЗН информация да бъде достатъчно високо, за да позволява ефективна намеса от страна на митническите органи. Острата нужда да се гарантира високо качество на удовлетворените ЗН, и по-специално на заявленията за намеса на равнището на Съюза, заемаше централно място в обсъжданията.

На 5 юли 2016 г. в Официален вестник, а впоследствие и на уебсайта на ГД „Данъчно облагане и митнически съюз“, беше публикувано **Известие на Комисията**. С него се заменят „Насоките на Европейската комисия във връзка с прилагането от митническите органи на ЕС на правата върху интелектуалната собственост по отношение на стоки, по-специално лекарства, преминаващи транзитно през ЕС“ от 2012 г. То има за цел по-специално да предоставя насоки и разяснения на митническите органи относно прилагането на разпоредбите за търговските марки във връзка със стоки, които не са допуснати за свободно обращение (включително в режим на транзит), съдържащи се в пакета за реформа на марката (Регламент (ЕС) № 2015/2424 относно марката на ЕС, и Директива (ЕС) № 2015/2436 относно националните марки).

На 15 май 2017 г. Комисията прие доклад до Европейския парламент и Съвета за прилагането на Регламент (ЕС) № 608/2013 на Съвета (COM (2017) 233 final). В неговото заключение се посочва, че прилагането на Регламент (ЕС) № 608/2013 се извършва по удовлетворителен начин. В този регламент са предвидени широк обхват на закрила и процедури, които се използват правилно във всичките 28 държави членки.

1.2 Пълноценно използване на функциите на COPIS

COPIS (информационна система за борба с фалшифицирането и пиратството) — базата данни на ЕС за регистриране на ЗН и разпространяването им до митническите органи, регистриране на информацията относно случаи на задържане и осигуряване на функция за търсене във връзка със ЗН и случаи на задържане, започна да се използва на 1 януари 2014 г. Митническите органи все повече се приспособяват към системата, която ще продължи да бъде адаптирана, за да удовлетворява потребностите на администрациите.

Преди пускането в експлоатация на системата беше организирано **обучение за работа с COPIS**, което беше повторено през есента на 2017 г. за митническите експерти от държавите членки (насочено както към регистрирането на ЗН, така и към подаването на информацията относно задържания).

Европейската обсерватория за нарушенията на ПИС и Комисията също така стартираха проект за интегриране между базата данни за защита на ПИС (EDB)⁵ и COPIS, който позволява на носителите на права да предават по електронен път информацията от своите ЗН до администрациите на въпросните държави членки посредством EDB до COPIS (вж. 4.1 — *Установяване на партньорство с Европейската обсерватория за нарушенията на ПИС*).

Връзка между **COPIS** и **информационната система за борба с измамите (AFIS)**, разработена от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), се очаква да бъде пусната в експлоатация до края на 2017 г. Тя ще даде възможност за автоматично предаване на резултатите от задържания, регистрирани в COPIS, към AFIS (с което ще се спести двойното записване на резултати от задържания, свързани с ПИС, от митническите органи на държавите членки).

1.3 Ангажиране на носителите на права и заинтересованите страни

С цел да се гарантира, че носителите на права и заинтересованите страни са адекватно информирани за новия регламент на ЕС, през юни 2013 г. Комисията организира специална среща с избрани заинтересовани страни и представители на митническите администрации на ЕС, за да представи новия регламент и да обсъди определени практически аспекти. Относителната информация беше доведена до знанието на заинтересованите страни и чрез обсерваторията на ЕС за нарушенията на ПИС, както и

⁵ База данни за защита на ПИС (EDB): база данни, разработена от Европейската обсерватория за нарушенията на ПИС, с цел да подпомогне правоприлагащите органи да разпознават фалшифицираните стоки, като даде възможност на носителите на права да осъществяват защитен обмен на информацията относно продукти и логистика с тези органи.

по време на *ad-hoc* срещи с националните федерации на носителите на права, на които Комисията беше поканена.

Информацията на уебсайта Еигора на Комисията (ГД „Данъчно облагане и митнически съюз“) също беше актуализирана, а администраторите на порталите на бюрата в помощ на малките и средните предприятия (МСП), на трансатлантическите портали, на Европейското патентно ведомство и на EUIPO бяха приканени да улеснят достъпа до тази информация чрез техните уеб портали.

В началото на 2014 г. ръководството за носителите на права беше актуализирано и публикувано на уебсайта на ГД „Данъчно облагане и митнически съюз“. Митническите органи на много държави членки също предоставиха достъп до формуляра на ЗН и ръководството за носителите на права на своите национални уебсайтове.

Беше въведена практиката да се провежда съвместна среща на митническите органи в ЕС и заинтересованите страни, която се свиква веднъж годишно. Тя се утвърди като много добър форум за обсъждане на въпроси от общ интерес за митниците и заинтересованите страни.

1.3 — Ежегодно публикуване на статистически данни

Годишният доклад със статистически данни относно защитата на правата върху интелектуалната собственост, осъществявана от митническите органи по външните граници на ЕС, се изготвя от Комисията въз основа на данните, предадени от администрациите на държавите членки (от 2015 г. насам данните се извличат непосредствено от COPIS).

Подаваните от държавите членки статистически данни се споделят всяка година с обсерваторията на ЕС за нарушенията на ПИС, за да бъдат включени в Инструмента в подкрепа на разузнавателните сведения в сферата на борбата с фалшифицирането (Anti-Counterfeiting Intelligence Support Tool — ACIST). Този инструмент представлява централно хранилище за събиране на статистически данни относно задържанятия, извършени по границите на ЕС и в рамките на вътрешния пазар.

Данните бяха споделени също така с EUIPO и с Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) за целите на проучването на ОИСР/EUIPO от 2016 г. относно „Търговията с фалшифицирани и пиратски стоки“⁶.

⁶ Търговията с фалшифицирани и пиратски стоки: обзорен преглед на икономическото въздействие, ОИСР/EUIPO (2016 г.).
https://euipo.europa.eu/tunnelweb/secure/webdav/guest/document_library/observatory/documents/Mapping_the_Economic_Impact_study/Mapping_the_Economic_Impact_en.pdf

2 — Борба срещу основните тенденции в търговията със стоки, нарушаващи ПИС

2.1 Разработване на специфичен подход за пощенските и куриерските пратки

Борбата с пратките в резултат на продажби по интернет на стоки, нарушаващи ПИС, е ключово предизвикателство за митниците и вече беше определена като такава в плана за действие на ЕС в областта на митниците за 2009—2012 г. В съответствие с предвиденото в плана за действие за 2013—2017 г., беше създадена проектна група по защитата на ПИС, осъществявана от митническите органи, във връзка с **малки пратки**, чиято първа задача беше да подпомага митническите администрации при проверките на малки колети, а след нея — и обсъждането на прилагането на процедурата.

В член 26 от Регламент (ЕС) № 608/2013 е предвидена нова процедура, приложима при поискване от притежателя на решение, с което се удовлетворява заявление за намеса от страна на митническите органи, във връзка с изпратени в малки пратки по пощата и куриер фалшифицирани и пиратски стоки. В рамките на тази процедура стоките, за които се предполага, че нарушават права върху интелектуалната собственост, могат да бъдат унищожени без ангажирането на носителите на права върху интелектуална собственост, ако деклараторът или държателят на стоките са се съгласили, или е счетено, че са се съгласили. Целта на процедурата е „да се сведат до минимум административната тежест и разходите“.

Проектната група проведе четири заседания. Първото заседание, което бе проведено през ноември 2013 г. в Брюксел преди да стане приложим Регламент (ЕС) № 608/2013, подготви началото на прилагането на процедурата. Шест месеца след започване на прилагането проектната група проведе второ заседание във Виена (2014 г.), за да обмени опит на ранен етап и да идентифицира ползите и проблемите, срещани при всекидневното прилагане на процедурата за малки колетни пратки. През 2017 г. групата проведе следващо заседание за обсъждане на резултатите от задържанията, извършени по линия на процедурата за малки пратки, за 2014 г. и 2015 г., както и следните специфични аспекти на процедурата:

- участието на носителите на права,
- човешките ресурси, предвидени за изпълнение на процедурата,
- определението за „малка пратка“ в Регламент (ЕС) № 608/2013,
- практиките на уведомяване,
- разходите, съхранението и унищожаването,
- регистрирането на данни относно задържания в COPIS.

Резултатите от дискусиата показаха, че тъй като по усреднена оценка носителите на права все още сравнително рядко прибегват до процедурата, следва да се предвидят действия за повишаване на осведомеността, които да бъдат насочени към самите

носителите на права, вместо към техните представители (за да се подчертае добавената стойност за тях от такава процедура).

Групата заключи, че за момента е необходимо процедурата да се използва в пълния ѝ потенциал и по еднакъв начин.

2.2 Укрепване на митническите системи за управление на риска

В контекста на укрепването на управлението на митническите системи за управление на риска искането за редовно предоставяне на подходяща информация относно риска от нарушаване на ПИС и митническия контрол посредством общата система за управление на риска (CRMS) доведе до обмена между държавите членки на информацията относно риска посредством обичаен информационен формуляр за риска (RIF) — като се посочват новите тенденции и конфискации — във връзка с 224 случая през 2014 г., 228 случая през 2015 г. и 358 случая през 2016 г., което показва явно увеличение.

Проектната група „Митници 2020“ изготви доклад относно анализа на RIF във връзка с фалшифицирани стоки за 2014 г., който се издава и обменя чрез CRMS. Той отразява новите тенденции в областта на фалшифицираните стоки, извлечени от информацията, съдържаща се в съответните RIF, издадени през 2014 г., във връзка с рисковете от фалшифицирани стоки. Докладът е достъпен в новинарския раздел на CRMS (за ползване само от митниците).

В периода 2013—2017 г. набелязаните и приети от държавите членки приоритети за извършване на **действия в приоритетни области за контрол (ПОК)** бяха съсредоточени върху цигарите/транзитно преминаващите стоки, стоките с двойна употреба и огнестрелните оръжия. Не бяха извършени действия във връзка с нарушения на ПИС.

Поради липсата на ресурси, до този момент не са разработени конкретни общи критерии за риска (ОКР).

Що се отнася до **съвместните митнически операции (СМО) в областта на ПИС**, през периода 2014—2017 г. бяха организирани пет такива операции от държавите членки в сътрудничество с Комисията или от Комисията. Операция ERMIS през 2014 г. беше предназначена за колетни пратки, постъпващи в ЕС от държави извън ЕС по пощата. Тя беше проведена от гръцката митническа администрация и OLAF с участието на митнически експерти от различни държави членки и трети държави. Операция REPLICA, проведена също през 2014 г. в рамките на срещата „Азия—Европа“ (АСЕМ), беше насочена срещу вноса на фалшифицирани стоки по море. OLAF координираше операцията, в която взеха участие всички държави — членки на ЕС, Норвегия, Швейцария заедно с други международни партньори на АСЕМ, както и Интерпол, Европол и Световната митническа организация (WCO). През 2016 г. операция Wafers беше фокусирана върху фалшифицирани полупроводници, внесени в Европейския съюз от Китай и Хонконг, Китай, чрез пощенски/експресни куриерски услуги. Операцията беше координирана от нидерландските митнически органи и OLAF

с участието на 12 държави членки и подкрепата на Европол. Операция RENEGADE беше организирана в рамките на срещата Азия—Европа (АСЕМ) в контекста на съвместните усилия за борба с фалшифицираните стоки. Тя беше координирана от OLAF и в нейния прицел беше по-специално международната търговия с фалшифицирани резервни части за автомобили чрез контейнери по море. Съвместната митническа операция POSTBOX, проведена през 2017 г. под ръководството на белгийските, германските и шведските митнически органи по линия на действието „Митници срещу онлайн престъпленията“ в рамките на работната група „Митническо сътрудничество“, беше съсредоточена върху борбата срещу измамите с акцизи и незаконната търговия с фалшифицирани стоки, наркотици и оръжия в пратки, транспортирани с пощенски и експресни куриерски услуги.

3 — Борба срещу търговията със стоки, нарушаващи ПИС, чрез международни вериги за доставка

3.1 Укрепване на сътрудничеството с основните държави на произход, транзитно преминаване и местоназначение

3.1.1 Китайска народна република

На 16 май 2014 г. Комисията и Главната митническа администрация на Китай („GACC“) подписаха подновен план за действие по въпросите на митническото сътрудничество между ЕС и Китай в областта на ПИС (2014—2017 г.) като един от приоритетите на Стратегическата рамка за митническо сътрудничество между ЕС и Китай (2014—2017 г.), която те подписаха в същия ден. Това позволи да се възобнови оперативното сътрудничество между службите на Комисията и представителите на 16 морски пристанища и летища в ЕС, от една страна, и GACC и представители на 11 местни китайски митници, от друга.

Финансова и логистична подкрепа се предоставя главно чрез ключовата програма на ЕС в областта на интелектуалната собственост, управлявана от ОНМ/ЕUIPO.

По време на разглеждания период работната група ЕС—Китай относно защитата на ПИС, осъществявана от митническите органи, проведе шест заседания за обсъждане на всички ключови действия:

- Ключово действие 1 — Съвместен анализ на статистическите данни относно конфискации с цел установяване на общите тенденции и рискове
- Ключово действие 2 — Фокусиране върху високорисковите пратки в ключови пристанища
- Ключово действие 3 — Насърчаване на сътрудничеството между митническите и други правоприлагащи агенции и органи с цел спиране на производството и ликвидиране на мрежите за разпространение
- Ключово действие 4 — Съвместно развиване на партньорства с деловите среди в ЕС и Китай

– Ключово действие 5 — Взаимен обмен на знания и опит относно политиките и практиките в областта на защитата на ПИС.

Планът за действие за 2014—2017 г. даде началото на нова ера в митническото сътрудничество между ЕС и Китай в областта на защитата на ПИС. То придоби повече практическа насоченост и се възползва от поуките, извлечени в рамките на предходната схема на сътрудничество. Бяха въведени няколко практически решения и бяха в значителна степен опростени работните механизми.

На 2 юни 2017 г. ЕС и Китай подписаха нова Стратегическа рамка за митническо сътрудничество, обхващаща периода 2018—2020 г. Новият план за действие за митническо сътрудничество в областта на ПИС за 2018—2020 г., който е в процес на изготвяне, е част от тази нова стратегическа рамка.

3.1.2 Хонконг, Китай

На 27 април 2015 г. Комисията и управление „Митници и акцизи“ на **Хонконг, Китай**, подписаха плана за действие за сътрудничество в областта на защитата на правата върху интелектуалната собственост, осъществявана от митническите органи.

Той е съсредоточен върху споделянето на статистически данни относно задържания на стоки, нарушаващи ПИС, на обща информация за риска и на специфична за конкретните случаи информация, като в него се предвижда чрез съвместния анализ на такава информация да се подобри управлението на митническите системи за управление на риска. С цел тестване на работните механизми за сътрудничество, включени в плана за действие, на 1 октомври 2015 г. стартира шестмесечен пилотен проект. Той беше съсредоточен върху въздушните превози, с участието на пет летища в ЕС.

Основното заключение от пилотния проект беше, че планът за действие следва да продължи със следните препоръки:

- * планът за действие да разшири своя обхват, така че да обхване всички въздушни оператори за експресни пратки в Хонконг;
- * да се обменя спонтанна информация относно неподлежащи на оспорване марки и неподлежащи на оспорване стоки, като например етикети или опаковъчен материал;
- * в плана за действие да се включат повече летища в ЕС;
- * в участващата държава членка по местоназначение да се включи по-широк набор от местни летища;
- * да се координира на централно равнище обменът на сезирания, особено с множество летища;
- * да се включи спонтанна информация относно задържанятия към и от неучастваща държава членка;

* ежегодно да се извършва по-задълбочен сравнителен анализ на статистическите данни относно задържанята.

3.1.3 Международно сътрудничество

Що се отнася до засилването на обмена на информация между държавите — членки на ЕС, и службите на Комисията, от една страна, и трети държави, от друга, през годините значително се интензифицира **административната взаимопомощ по митническите въпроси** с Украйна; Хонконг, Китай; Виетнам и САЩ във връзка с разследвания, извършвани от OLAF в сектора на ПИС.

През 2016 г. в Пекин беше назначен **служител за връзка на OLAF**, по-специално с цел укрепване на сътрудничеството с органите на Китай и Хонконг, свързано с разследванията относно цигари и фалшифицирани стоки. Служителят за връзка на OLAF в Киев също улесни обмена на информация с украинските органи във връзка с няколко разследвания в областта на ПИС.

През септември 2016 г. **Европол и OLAF** подписаха споразумение относно участието на експерти от OLAF в дейностите на аналитичната група COPU, съсредоточена върху всички престъпления, свързани с права върху интелектуална собственост, с оглед укрепване на сътрудничеството с Европол и други правоприлагащи органи.

В определен брой наскоро подписани и сключени **двустранни търговски споразумения**, благодарение на преговорите, водени от Европейския съюз, успешно бяха включени глави относно защитата и упражняването на интелектуалната собственост с член относно граничните мерки, които отразява подхода на ЕС и ще укрепят защитата на ПИС в трети държави (например Грузия, Молдова и Виетнам).

Борбата с фалшифицирането и защитата на правата върху интелектуалната собственост, осъществявана от митническите органи, също бяха приоритет в контекста на АСЕМ.

Комисията и митническите администрации на държавите членки взеха участие в няколко **международни събития** с цел разширяване на осведомеността за новия регламент на ЕС и плана за действие в областта на митниците, както и с цел придобиване на информация за ситуацията със защитата на ПИС по света, като например:

- Седмия световен конгрес, посветен на борбата с фалшифицирането и пиратството (Иstanbul, 2013 г.);
- Конференцията в Дъблин, посветена на съвместното изграждане на устойчиви отговори на ЕС на фалшифицирането (2013 г.);
- Международната среща на високо равнище в областта на защитата на интелектуалната собственост, проведена през 2014 г. в Лондон по инициатива на Службата за хармонизация във вътрешния пазар, Комисията и Службата на Обединеното кралство за интелектуална собственост (вж. 4.1 Установяване на

партньорство с Европейската обсерватория за нарушенията на ПИС); второто издание на това събитие беше организирано съвместно от германското Министерство на правосъдието и защитата на потребителите и EUIPO през 2017 г. в Берлин.

3.2 Изграждане на капацитет във връзка със защитата на ПИС в страните кандидатки и съседните на ЕС държави

Държавите членки взеха участие в много на брой действия, насочени към страните кандидатки и съседни държави, в рамките на проекта на ЕС за техническо сътрудничество или Програмата за техническа помощ и обмен на информация (ТАИЕХ) (което даде възможност съответно за учебни посещения на експерти от страните кандидатки и съседни държави по темата за защитата на ПИС в страни от ЕС или за изпращане на експерти от ЕС в страните кандидатки и съседни държави посредством туининг проекти).

Комисията, заедно с експерти от Германия и Хърватия, участва в семинар, организиран в Сърбия (2013 г.) от Европейския институт за публична администрация (EIPA), посветен на митническите аспекти на нарушенията на ПИС и граничния контрол.

Мисията на Европейския съюз за оказване на съдействие в областта на граничния контрол в Молдова и Украйна (EUBAM) — организира среща в Молдова за представяне на Регламент (ЕС) № 608/2013 (април 2014 г.).

Комисията се възползва също от семинара относно ПИС за евро-средиземноморските държави, посветен на борбата срещу пиратството и фалшифицирането (Брюксел, 2013 г.), и от семинара на високо равнище относно митническото сътрудничество по източната граница на ЕС (Литва, 2013 г.), за да повиши осведомеността на съседните държави за значението, което има въвеждането на стабилна процедура за гарантиране на ефективна защита на правата върху интелектуалната собственост, осъществявана от митническите органи по границата.

Възможна причина за недостатъчно продуктивните усилия на ЕС да изгради необходимия капацитет в съседните държави в областта на защитата на ПИС е ограниченото наличие на експерти от страна на ЕС. На разрешаването на този проблем ще трябва да се отдели повече внимание в бъдеще.

4 — Укрепване на сътрудничеството с Европейската обсерватория за нарушенията на ПИС и с правоприлагащите органи

4.1 Установяване на партньорство с Европейската обсерватория за нарушенията на ПИС

Сътрудничеството, касаещо свързаните с митниците дейности на Европейската обсерватория за нарушенията на правата върху интелектуална собственост, беше допълнително развито. В допълнение към участието си в дейностите на митниците, посочени в ежегодната работна програма на обсерваторията, Комисията присъства на повечето значими заседания на обсерваторията, като например пленарното заседание,

публични срещи със заинтересовани страни и заседанията на работната група по въпроси, свързани с прилагането, обществената осведоменост и статистическите данни.

Комисията участва и в новосъздадената по инициатива на обсерваторията „техническа група“ с цел идентифициране на съществуващите бази данни в ЕС, които имат роля за защитата на ПИС, описване на тяхното съдържание и определяне на най-добрия начин за предаване с цел обмен на информация/данни между тях. По този начин техническата група ще допринесе за проправяне на пътя към допълнително укрепване на сътрудничеството между органите.

Комисията и някои митнически администрации заедно с полицията и съдебните органи участваха също в *ad-hoc* събития, като например „Конференцията за изграждане на знания и повишаване на осведомеността относно нарушенията на правата върху интелектуална собственост в интернет“ на ОНМ/Европол (ноември 2014 г.).

Обсерваторията получава редовно покани за участие в заседанията на експертната група в областта на митниците във връзка със защитата на ПИС, за да гарантира координирането на общите свързани с митниците дейности.

Постигнато е споразумение за предоставяне на достъп на митническите органи до базата данни за защита на ПИС (EDB) на обсерваторията чрез мрежата CCN/CSI (обща комуникационна мрежа/общ системен интерфейс). EDB е изградена на основата на съществуващите бази данни на ОНМ/EUIPO в областта на интелектуалната собственост, като например TM view (Trade Mark view), Designview и CESTO (Общ помощен инструмент за експерти). Чрез справка в EDB митническите органи могат да намерят актуализирана информация относно валидността на правата или да търсят носителите на права в случай на служебни задържания.

През цялата продължителност на проекта COPIS бяха отправяни искания системата да позволява електронно подаване на ЗН. Тъй като EDB съдържа относимата информация за подаването на ЗН, беше преценено, че тази база данни е най-подходящият източник за осигуряване на необходимата за ЗН информация в електронен формат. В резултат на контактите между Комисията и Европейската обсерватория за нарушенията на ПИС беше разработено предложение за въвеждане на функция за етапа преди подаването на ЗН в COPIS с цел улесняване на работата както на заявителите, така и на митническите органи.

Оперативната връзка между COPIS и EDB функционира от 1 юли 2015 г. Националните координатори на общата комуникационна мрежа (CCN) предоставиха наръчник за потребителя и друга допълнителна информация.

През 2016 г. чрез този инструмент беше изпратено първото ЗН по електронен път, а през 2017 г. няколко големи дружества започнаха да използват EDB за подаване на своите национални и обхващащи територията на Съюза ЗН.

Що се отнася до заявителя, тази връзка ще спомогне да се намали тежестта, свързана с множество подавания на информация, а за митническите органи — събирането на данни от ЗН на хартиен носител.

4.2 Подобряване на взаимното разбиране и сътрудничеството между митническите, полицейските и съдебните органи

През 2013 г. заедно с полицейските и съдебните органи **Комисията и някои митнически администрации на държавите членки участваха в различни събития, организирани от ОНМ/Европол**, като например семинарите за подобряване на информираността относно фалшивите пестициди и лекарствени продукти (на които се разглеждаха както ПИС, така и продуктовата сигурност) и Международната конференция на Интерпол относно правоприлагането в случаите на престъпления срещу интелектуалната собственост.

Обсерваторията, Службата на Обединеното кралство за интелектуална собственост и Комисията организираха съвместно през юни 2014 г. в Лондон **среща на високо равнище относно защитата на интелектуалната собственост**. Част от тази среща на високо равнище беше посветена на „предизвикателствата пред защитата на интелектуалната собственост по границата“ и включваше семинари, посветени на малките пратки в резултат на интернет поръчки и на използването на разузнавателни сведения. Дискусията позволи да бъдат отчетени следните по-важни аспекти:

- критичното значение на получаването на адекватна информация и споделянето ѝ с полицията и другите правоприлагащи органи;
- засилващата се нужда от сътрудничество и действия в международен план за справяне с международните вериги за доставка на фалшификати.

Като продължение на срещата на високо равнище през февруари 2016 г. в сътрудничество с ОНМ/EUIPO Комисията организира **Конференция на високо равнище относно сътрудничеството между митническите и други органи в борбата срещу нарушенията на ПИС**.

Събитието послужи като платформа за дискусия, дебат и установяване на полезни контакти с оглед работа в мрежа между митническите, полицейските и съдебните органи, с цел засилване на сътрудничеството и взаимното разбиране за съответните роли и отговорности на всеки правоприлагащ орган в борбата срещу нарушенията на ПИС. Представители от частния сектор също участваха в конференцията.

В първия ден дискусията беше съсредоточена върху значението и ползите от обмяна на информация и разузнавателни сведения между правоприлагащите органи, пречките и предизвикателствата пред всеки орган в практически аспект, необходимостта от своевременно съобщаване на необходимата информация от частния сектор до правоприлагащите органи, което също би помогнало на правоприлагащите органи да извършват по-ефективен анализ на риска.

На втория ден от събитието, когато присъстваха и представители на китайските органи, в центъра на разискванията беше значението на насърчаването на международното сътрудничество между ЕС и всички китайски органи, участващи в защитата на ПИС, като например митниците, полицията и Народната прокуратура.

В сътрудничество с Европейската обсерватория за нарушенията на правата върху интелектуална собственост бяха организирани последващи действия. Те включват картографирането на съществуващите бази данни относно случаи на нарушения и събитие за подобряване на осведомеността, което се проведе през октомври 2017 г., на което на оперативно равнище се събраха митнически органи, полицейски органи и органи за надзор на пазара, за да обсъдят ключовата информация, която е необходимо да се обмена сред правоприлагащите органи с цел борба с фалшифицирането на общо за ЕС равнище.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Като цяло митническите администрации на държавите членки и Комисията вложиха значителни усилия и работят проактивно за преодоляване на предизвикателствата, свързани със защитата на ПИС, осъществявана от митническите органи, и ограничаване на притока в ЕС на стоки, нарушаващи ПИС.

Ангажирани са всички средства, така че Регламент (ЕС) № 608/2013 да бъде представен пред всички заинтересовани страни от публичния и частния сектор и да бъде използван пълният му потенциал. Посещенията за подкрепа се оказаха особено полезни за експертите от различните държави членки, за да обсъдят практиките по прилагането, а за Комисията — да изгради обща картина за прилагането.

Броят на удовлетворените от митническите администрации ЗН отбеляза стабилен ръст (от 26 865 през 2013 г. на 35 815 през 2016 г.).

Митническите действия доведоха до следните резултати по отношение на задържанията.

ЗАДЪРЖАНИЯ	2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.
Случаи	86 854	95 194	81 098	63 184
Процедури	не са налични	не са налични	105 488	77 705
Артикули	39 917 445	35 940 294	35 568 982	41 387 132
Стойност на националния пазар на дребно	768 млн. евро	617 млн. евро	642 млн. евро	672 млн. евро

Всяко задържане се разглежда като случай, който може да се отнася за един или повече артикули. Всеки случай може да съдържа артикули от различни продуктови категории и на различни носители на права. В COPIS държавите членки регистрират всеки случай с информация по категории стоки и поотделно за всеки носител на права. Процедура за

задържане се образува за всяка категория стоки и всеки носител на права, с което се обяснява наличието на повече процедури, отколкото случаи.

Сътрудничеството беше допълнително засилено в следните три насоки:

- със заинтересованите страни;
- с обсерваторията на ЕС;
- с трети държави.

Предизвикателствата, свързани със сътрудничеството между правоприлагащите органи, участващи в борбата срещу нарушенията на ПИС, също бяха разгледани и установеният диалог показва колко важно би било да се положат усилия в тази връзка.

Трафикът на стоки, нарушаващи ПИС, обаче остава широко разпространено и все по-засилващо се явление. Международната търговия с фалшифицирани продукти съставлява до 2,5 % от световната търговия, което се равнява на 338 милиарда евро според най-актуалните налични данни от 2013 г.⁷ Въздействието на фалшифицирането в Европейския съюз е изключително силно, като фалшифицираните и пиратските продукти съставляват до 5 % от вноса, което се равнява на 85 милиарда евро.

Необходимо е по-нататъшно развитие с цел:

- гарантиране на хомогенна защита на ПИС при граничния контрол в целия Съюз;
- разработване на инструменти за управление на риска в областта на ПИС;
- засилване на митническото сътрудничество с полицията (включително Европол) и други правоприлагащи органи.

Тези приоритети следва да са в основата на последващите действия от страна на Комисията и държавите членки.

ПРЕПОРЪКИ

Нарушенията на ПИС продължават да бъдат все по-голяма заплаха и трудно за преодоляване предизвикателство. Тъй като вече е доказано, че координирането на митническите дейности носи добавена стойност за допълнително подобряване на резултатите, планът за действие в областта на митниците за борба с нарушенията на ПИС непременно следва да бъде подновен за следващите години.

На 29 ноември 2017 г. Комисията прие всеобхватен пакет от мерки за допълнително подобряване на прилагането и защитата на ПИС в рамките на държавите — членки на

⁷ Търговията с фалшифицирани и пиратски стоки: обзорен преглед на икономическото въздействие, ОИСР/EUIPO (2016 г.).
https://euiipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/documents/Mapping_the_Economic_Impact_study/Mapping_the_Economic_Impact_en.pdf.

ЕС, по границите на ЕС и на международно равнище. В Съобщение СОМ (2017) 707 от 29 ноември 2017 г., озаглавено „Балансирана система за осигуряване на прилагането на правата върху интелектуална собственост, отговаряща на днешните предизвикателства пред обществото“, което е част от пакета, се посочва, че Комисията ще предложи на националните митнически органи по-целенасочено съдействие въз основа на резултата от текущия план за действие на ЕС в областта на митниците и ще работи със Съвета за изготвяне на нов план за действие през 2018 г.

Препоръчва се в бъдещия план за действие да залегнат следните аспекти:

Относно законодателството:

- Да се измени Регламент за изпълнение (ЕС) № 1352/2013 на Комисията от 4 декември 2013 г. за установяване на формулярите, предвидени в Регламент (ЕС) № 608/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно защитата на правата върху интелектуалната собственост, осъществявана от митническите органи (ОВ L 341, 18.12.2013 г., стр. 10), така че да се адаптира към Пакета относно търговските марки и към развитието в COPIS

Относно оперативното изпълнение:

- Да се разработи управление на риска в областта на нарушенията на ПИС
- Да се насърчи съвместното използване от държавите членки на анализа на риска, разузнавателните сведения относно риска и митническите операции
- Да се гарантира адекватна защита на наборите от данни и базите данни, правата на трети страни, неприкосновеността и поверителността и да се прилагат защитни мерки при създаване, набавяне и разпространение на данни
- Да се установят възможните пропуски в прилагането на правилата относно защитата на ПИС, осъществявана от митническите органи,

Относно сътрудничеството в стопанската сфера:

- Да се повиши осведомеността на носителите на права относно процедурата за малки пратки
- Да продължи да се провежда ежегодно срещата на общата група на митниците/заинтересованите страни

Относно международното сътрудничество:

- Да продължи сътрудничеството с ключови партньори, като например Китай и Хонконг, Китай

Да се укрепи координацията с агенциите на ЕС:

- EUIPO — обсерватория на ЕС

- Допълнително да се задълбочи анализът на тенденциите
- Да се хармонизират ИТ разработките, като например електронно попълване на ЗН
- Европол
 - Да се укрепи митническото сътрудничество с полицията.